

## Beretning 2018

Kære Tillidsmandskreds.

Velkommen til Tillidsmandsmødet, og velkommen det nye skoleår 2018/19.

### INDERSIDE

#### Skolestart - Fuldt hus

Vi har i år haft mere end dobbelt så mange ansøgere, som vi kunne optage. Det betød af vi allerede efter studieoptaget pr. 15. marts kunne optage 75 studerende på den nye første årgang, og dertil havde en venteliste på 16 kvalificerede studerende.

Det er en rigtig god situation for lærerskolen, og vi er både glade, tilfredse og ydmyge over for, at vi bliver søgt af så mange unge – unge der vil være lærere hos jer – med jer – i de frie skoler.

I år er der en markant stor andel af de studerende, som ud over fri- og efterskoler også har været på højskole, før de kommer her til læreruddannelsen. Det er helt tydeligt for os, at højskolernes vejledning har stor betydning for antallet af nye studerende hos os.

Vi er godt klar over hvor meget det betyder for os, at I ude på skolerne bruger Lærerskolen; både med hensyn til at huse vore praktikanter, og på den måde Lærerskolen indgår i jeres perspektiver og samtaler på.

Når efterskoleelever har været på Teaterfestival her, eller på anden måde kommer i kontakt med Lærerskolen og de studerende, er der sat et lille 'mærke' i dem – nu ved de at Læreruddannelsen findes, og hvis de senere beslutter sig for at blive lærere, indgår vi i deres overvejelser.

Den nye årgang er blevet vel modtaget, viser gode takter allerede nu, og fik sidste fredag deres navn ved skolens navnkundige dåbs-fest: *Den legende årgang!*

SÅ jeg er glad for at kunne fortælle jer, at skolen er fyldt – igen i år.

Vi er i dette studieår:

1. årg. 74 – 2. årg. 75 – 3. årg. 64 – 4. årg. 58 – 5. årg. 58. Dertil har vi ca. 30 studerende på forskellige former for orlov.

#### I alt 329 studerende – og til daglig 265 i spisesalen.

Det giver gode betingelser for uddannelsen, så vi – selv om vi er en *lille* institution -, både kan udbyde og færdiggøre alle linjefagene i uddannelsen.

### Undervisning:

#### I år er det U-18 år!

Vi begynder det nye studieår med den nye undervisningsplan U-18.

Vi har vendt og drejet vores uddannelse, med særligt fokus på Linjefagene,

fællesfagene, uddannelseskulturen og praktikken.

Vi har drøftet det med os selv og hinanden, vi har haft inspirerende oplæg udefra, styrelsen og jer her i Tillidsmandskredsen har været involverede, og gennemgående hører jeg tilbagemeldingerne som et udtryk for, at der

er stor tilfredshed med vores læreruddannelse og de fleste vil i princippet gerne 'have mere af det hele'.

Derfor er der med U-18 mere tale om en *revision*, end om en *revolution*. Især også fordi vi bevarer den meget fleksible struktur fra U-08.

### **Historisk-poetisk læreruddannelse**

U-planens formål er funderet i skolens fundats, og vi har lagt særlig vægt på at beskrive det grundliggende syn på såvel dannelses- som uddannelses momenter som et *historisk-poetiske dannelsessyn*.

#### *Det historiske:*

At arbejde historisk-poetisk er at se sig selv som et historisk menneske, som er i tilværelsen her og nu. At se historien som en skabelsesproces, hvor hver enkelt af os er medskabere. Det fordrer viden, vilje, værdier og virksomhed.

Det skaber klarhed over livsforholdene, hvad der er sket, over sammenhænge og brud, kort og godt en grundlæggende kritisk-konstruktiv/skabende holdning til - og viden om - tilværelsen.

#### *Det poetiske:*

At arbejde i et poetisk perspektiv inddrager sproget, det narrative, fantasi og følelser som en del af lære/skabelsesprocessen. Det medfører at såvel lærer som indhold udfordres hver gang en ny elev/studerende træder ind i lokalet.

Engelsklærer Britt Stochholm, idrætslærer Thor Mårtensson og Matematik-Fysik/Kemilærer Martin Søgaard, har i seneste nummer af Skolens magasin 'Refleksioner', givet et bud på, hvordan det historisk-poetiske optræder i konkrete faglige sammenhænge. Det ligger fremme i forhallen - tage et med hjem.

### **Dannelsessyn**

Når vi sætter et overordnet formål for uddannelsen som det *historisk-poetiske*, bliver det et pejlemærke for alle andre dele af uddannelsen. Alle andre enkelte dele i uddannelsen får til formål at udfylde dette dannelsessyn.

Vi siger på den måde i virkeligheden, hvad vi forstå ved god uddannelse - god *læreruddannelse*.

Sagt med andre ord, forpligter vi læreruddannelsen på at indeholde:

- **Det faglige:** Undervisning, Læring, progression og mestring
- **Det meningsgivende:** Relevans, anvendelse og formål
- **Det fælles:** Fællesskab, relationer og tilhør (Belonging)
- **Det demokratiske:** Indflydelse, autonomi og deltagelsesmuligheder

Der tales meget om robusthed i disse år - forstået som noget 'de unge de mangler'! For hvis man bare har meget af det, kan man finde sig i alle urimeligheder, man bliver budt.

Vi ser på dette resiliens -begreb på samme måde som Ole Fogh Kierkeby i vores uddannelse. Nemlig at vi søger at give grobund for

både modstandsevne og modstandskraft men ikke mindst modstandsvilje.

### Lærerskolekultur

Tilrettelæggelsen af en læreruddannelse skaber kultur.

Det er efterhånden blevet usædvanligt og anses nærmest som forstyrrende i uddannelsessystemet, at inddrage personlige relationer som en del af den uddannelse, man er i gang med at tage.

Men Lærerskolens livsånde er det fællesskab, der udspiller sig om alle de mange opgaver og gøremål, der er på spil i hverdagen.

Det passer meget godt til de frie skoler - de skoler vi er sat i verden af, for at uddanne lærere til.

De frie skoler er en broget flok. Meget forskellige i deres udformning af, hvad de mener er vigtigt - både hvad indhold og form angår.

Derfor er det vigtigt at de kommende Lærerskolelærere *også* er forskellige som lærerpersonligheder. På den måde kan de fleste skoler finde en lærer herfra, som lige passer til *dem*.

*Jeg vil her kort pege på nogle af de tiltag, der er indarbejdet i U-18.*

- Studietimer - nyt tiltag placeret på onsdage
  - Det Mellemfaglige - nyt fællesfag på 4. årgang \*
  - Flytning af sprogfag / danskfag omkring praktikåret - 3 års overgangsordning
  - Fokus på skriftlighed / opgaveskrivning
  - Der skal vælges to målgrupperettede PPD-fag i 4. årgang forår og 5. årgang efterår = 5 ½ semestre
  - Stopklodser. Praktikrapport - Årsopgaver før 5. årgang kan påbegyndes
  - Min. 4 linjefag - kan kun ændres ved merit
  - Lærerteams om skriftlige opgaver, praktik, Projekt 2 årgang, speciale 5. årgang. Professionalisering /opgradering
  - Projektforløb på 2. årgang er omstruktureret med fokus på at kunne tilrettelægge, afvikle og evaluere projektorganiseret undervisning
- \* Der er tale om flere kortere forløb, der har det til fælles, at vi ønsker at give alle studerende indblik i redskaber og didaktiske overvejelser, der udspringer af de fag, der ofte benævnes "de kreative fag" hvor der i særlig grad arbejdes med æstetiske læreprocesser. Hensigten er at inspirere til at anvende disse fags metoder og tænkemåde på tværs af alle fag. Faget optræder i U-planen, hvor faget musik-tværfag tidligere har ligget. Dette fag forsvinder som selvstændigt fag, men centrale elementer herfra optræder i korte forløb i "Det mellemfaglige". Lærerne i forløbene er Hanne, Lars, Elin, Ulla, Carsten og medielærerne. Her i efteråret bliver der et

forholdsvist omfattende forløb om 'digitale lærerkompetencer'.

## Praktik

### Årspraktik

Der er igen i år gangske få af de nu 64 studerende på 3. årgang, som endnu ikke har fået en praktikplads. Vi forventer det vil være faldt på plads inden længe, selv om ansættelsessituationen i år, ser ud til at være mere træg end de seneste par år.

Årspraktikken er en usædvanlig praksis har i vores læreruddannelse. Det 'burde' ikke kunne lade sig gøre i moderne tid; men her må vi bare sige at årspraktikken har det *som en humlebi*.

Den er skabt på en måde som gør, at den umuligt kan flyve - og det gør den så!

Så på trods af hvad man skulle tro, lykkes det i forbavsende høj grad at gennemføre denne praktik.

Mange tak til skolerne for, at de på den måde er med til at bære så stor en del af vores uddannelser.

### Tre-ugers praktik

Tre-ugers praktikken kan vi sige 'kører på skinner', med de mange skoler, som har meldt sig som faste praktikskoler.

Gitte Madsen kan nu som praktikvejleder fordele de 150 unge vi skal have ud hvert år i de tre uger op til påske. Og med ganske få justeringer passer planen og såvel de studerende som os og praktikskolerne kan koncentrere sig om det væsentlige, - At de studerende får en smagsprøve på at se sig selv i samspil med elever, kollegaer, forældre på en fri skole - ude hos jer.

Tak fordi så mange af jer så beredvillig stiller op som praktikskoler hvert år. Er der nogle af jer som ikke er med i denne ordning, er I meget velkomne til at henvende jer til Gitte - enten i dag, eller når I er kommet hjem igen.

## YDERSIDE

### NY TILSKUDSLOV

Peter har nævnt tiltagene i den nye tilskudslov, så det vil jeg gå let hen over. Der er ikke udsigt til at vi får flere penge, og 'desværre' har vi sammen med Journalisthøjskolen fået en særlig kompensationspulje. Jeg er ikke ked af at få pengene, men sidst vi havde en sådan pulje, tog en minister uden videre, uden forklaring eller lign. denne pulje væk - blot fordi den var til at få øje på. Og sporene skræmmer med den hastige udskiftning vi har på vores ministerstol.

I den nye finanslov lægges der op til, at de studerende kan få lov at tjene lidt flere penge som supplement til deres SU - det vil betyde noget for årspraktikanterne.

### Efter- Videreuddannelse

Et af lærerskolens formål er at tilbyde efter- og videreuddannelse til de frie skoler. Vi er meget glade for, at skoleforeningerne i så høj grad er

indstillede på at samarbejde med os om både kurser og PD-uddannelser, så vi igen i år kan melde, at kursuscenter Borgen er godt booket op her i efteråret, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for samarbejdet til Fri- Efter- og Højskoleforeningen.

### **PD – nye aftaler med UCL**

Den nye PD-uddannelse til de frie skoler: *PD i Frie Skolers Grundlag og Pædagogiske Udvikling* er nu godkendt, og slået op på vores hjemmeside og hos UCL.

Endnu engang tak til skoleforeningerne for at medvirke til at forny denne PD-uddannelse.

Der ligger brochurer i forhallen og I kan se mere på hjemmesiden.

I kan også se mere om PD i Anvendt Scenekunst, med nyt udbud af alle 4 moduler fra januar 2019.

Spørg Bent Hansen om kurser og PD i almindelighed og Spørg Hanne Kirk om PD i Anvendt Scenekunst.

### **Ollerupkursus 2019 – fra 8. – 12. april 2019**

Det helt enestående Ollerupkursus, udbydes igen til næste år i den velkendte form.

Bent Hansen er som ny kursusleder godt i gang med at tegne en skitse for kurset.

### **Teaterfestival 15. – 16. marts 2019**

Dramafaget inviterer igen til teaterfestival over to dage i foråret 2019, d. 15. – 16. marts. Det er en tradition, der har bidt sig fast. Der kommer snart invitationer ud til jer. Spørg Hanne Kirk om yderligere detaljer

### **Det internationale arbejde. Togetherness2 – The Power of Belonging.**

Peter har nævnt det gode samarbejde med fri- efter- og højskolerne om de internationale forhold.

Der er virkelig nye perspektiver i disse fælles bestræbelser mellem de frie skoler, og jeg er meget glad for, at lærerskolen er en del af denne bevægelse.

Vi har foldere liggende forskellige steder, så tag en af dem – og spørg gerne Britt Stochholm, der som ny engelsklærer også koordinerer de internationale perspektiver.

### **Grundlovsdag / demokratifestival**

Igen i år deltog Lærerskolen som medarrangør af demokratifestival og fejringen af Grundlovsdag her i Ollerup. Mere end 3.500 mennesker havde fundet vej hertil på en varm dag, hvor statsministeren og Pernille Skipper stod for de politiske hovedtaler, efter at Svendborgs nye borgmester havde åbnet festen. Børn, unge og voksne fra de fire frie Skoler i Ollerup, skiftedes til at underholde.

Det er en stor fornøjelse at se, hvordan det er blevet en god tradition for egnens børn, unge og voksne, som vi også fremover vil være en del af.

### **NY STRUKTUR PÅ LÆRERSKOLEN fra 2017/18**

Nu har vi haft et helt år med den nye ledelsesstruktur, som jeg præsenterede jer for sidste år. *Forstander, viceforstander, kontorleder,*

*serviceleder og køkkenleder* mødes stort set hver uge, og håndterer de forskellige problemstillinger løbende.

Vi har fået en langt hurtigere behandling af sager og forespørgsler, og dermed også en større gennemsigtighed for ansatte og studerende.

Vores nye serviceleder Lars Madsen, har desuden også haft gode vilkår for at komme ind i det meget store og komplekse område, han skal holde styr på.

Alt i alt mener jeg, at vi som skole ledelsesmæssigt står stærkere, vi kan agere hurtigere og bedre, vi skaber større sammenhæng og overskuelighed for ansatte og studerende, og ikke mindst har jeg som forstander langt bedre muligheder for at se proportionerne i de mange beslutninger, der tages hen over et skoleår.

I forbindelse med omlægning af opgaver m.v. er Marianne Rasmussen blevet ny Lærerrådsformand, og Thor Mårtensson er ny Arbejdsmiljørepræsentant.

## ANSATTE

Til slut en opdatering på skolens ansatte:

### **Jubilæum:**

Ingvar Nielsen                    25 år 1. august 2018

Polle                                    45 år 1. marts 2018

### **Bibliotek**

Biblioteket 'lejer' en medarbejder hos Svendborg Bibliotek. Vi har nu igen fået en ny medarbejder på biblioteket, Irene Gitz Christiensen.

Velkommen til Irene

Sidste efterår gik Anne Marie på kontoret på pension efter 10 år som bogholder. Erik fik overtalt *Sandie Lysgaard-Hansen* til at gå op i tid, og hun er nu en del af kontorets faste personale. (For tiden er Tina på kontoret sygemeldt, og vi håber at hun kan vende tilbage igen efter efterårsferien.)

Til nytår 2018 gik John Mason på pension, og vi fik ansat *Britt Stochholm* som ny engelsklærer. Britt er et *sprog menneske*, og underviser for tiden også i dansk. Og er som nævnt også international koordinator.

I februar fratrådte Henrik Maler sin stilling som pedel og vi lavede en overgangsfase, hvor han arbejdede sammen med vores nye Serviceleder *Lars Madsen* frem til vinterferien, hvorefter Lars har overtaget pladsen. Efter at han fik lov til at begynde med at renovere hovedbygningens 1. sal, regner vi med at han er faldet godt ind på pladsen.

Op mod sommerferien havde vi så en stor opgave med at finde en ny historie/samfundsfagslærer og en ny PPDlærer.

Laust Riis-Søndergaard stoppede efter godt 20 år på skolen og Rune Holm fratrådte efter 42 år!

Som historie/samfundsfagslærer fik vi ansat *Mikkel Kjeldsen*, som er 37 år og Cand.Mag i historie fra 2008. Han har stor undervisningserfaring fra gymnasieverdenen og kender de frie skoler fra egne erfaringer.

Som PPD lærer har vi ansat *Marieke Brinck*. Marieke er 44 år, læreruddannet og Cand.pæd.psyk fra 2012. Marieke er vokset op på Sønderborg Idrætshøjskole, har været folkeskole-, efterskole- og højskolelærer, lektor på videreuddannelsen i pædagogik og læring på UCL,

Som nævnt undervejs har *Bent Hansen* overtaget arbejdet som tilrettelægger og koordinator for skolens efter- og videreuddannelse.

En bogholder, en engelsklærer, en pedel, en historielærer og en PPD-lærer i løbet af et skoleår. Der er gået megen erfaring og viden ud af skolen med dem – så jeg glæder mig rigtig meget over at se, hvor meget nyt der er gået *ind* i skolen med de nye medarbejdere.

Jeg vil benytte lejligheden til igen at sige tak til alle de *gamle* medarbejdere for deres tid, engagement og store deltagelse i Lærerskolen gennem mange år.

Og ikke mindst sige velkommen til jer alle jer nye på hver jeres opgaver.

### **Afslutning**

Det er et rigt og givende arbejde at være forstander på Den frie Lærerskole.

Det er en gave at være en del af en fortælling om stort potentiale og store menneskelige kvaliteter ved såvel de ansatte som studerende her på skolen.

Det skal de både respekteres og anerkendes for – ikke mindst af jer Tillidsmænd – skolens højeste myndighed – skolens bagland.

Så 1000 tak til alle ansatte for jeres arbejde, jeres tid og jeres optagethed. Tak - på mine egne vegne, og ikke mindst på de studerendes og de frie skolers vegne.

Også tak til styrelsen fordi I står bag skolen på den gode måde – også når det er svært.

Og fordi I mener noget med jeres engagement i denne Lærerskole. Det kan mærkes i skolens dagligdag, og det får det bedste frem i deltagerne i skolens udvikling.

Ollerup 29. august 2018

Ole Pedersen

forstander